

NGHIÊN CỨU VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG HỖ TRỢ NGƯỜI HỌC TRONG BỐI CẢNH TỰ CHỦ ĐẠI HỌC: TỔNG HỢP VÀ PHÂN TÍCH

Nguyễn Thị Thanh Hương
Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Quốc gia Hà Nội

Tóm tắt: Bài viết này cung cấp một tổng quan tài liệu về quản lý hoạt động hỗ trợ người học trong bối cảnh tự chủ đại học. Nội dung tập trung phân tích các nghiên cứu về quản lý hoạt động hỗ trợ người học trong bối cảnh tự chủ đại học đồng thời đánh giá thực trạng nghiên cứu trong và ngoài nước, từ đó nhận diện điểm mạnh, hạn chế và những khoảng trống cần tiếp tục nghiên cứu. Từ đó, bài báo đề xuất hướng nghiên cứu tiếp theo nhằm hoàn thiện mô hình quản lý và nâng cao hiệu quả hỗ trợ người học trong giai đoạn tự chủ đại học.

Từ khóa: Quản lý hoạt động hỗ trợ người học trong bối cảnh tự chủ đại học.

A STUDY ON THE MANAGEMENT OF LEARNER SUPPORT ACTIVITIES IN THE CONTEXT OF UNIVERSITY AUTONOMY: A SYNTHESIS AND ANALYSIS

Abstract: This article provides a literature review on the management of learner support activities in the context of university autonomy. It focuses on analyzing studies related to the management of learner support activities under university autonomy, while also assessing the current state of domestic and international research. On that basis, the article identifies strengths, limitations, and research gaps that need further investigation. It then proposes future research directions to improve management models and enhance the effectiveness of learner support in the period of university autonomy.

Keywords: Management of learner support activities; learner support; university autonomy; higher education management.

Nhận bài: 19/04/2026

Phản biện: 18/05/2026

Duyệt đăng: 23/05/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh đổi mới giáo dục đại học, tự chủ đại học trở thành xu hướng tất yếu nhằm nâng cao chất lượng đào tạo, tăng cường năng lực cạnh tranh và đáp ứng nhu cầu xã hội. Việc chuyển đổi này không chỉ tác động đến mô hình quản trị mà còn đặt ra yêu cầu mới trong quản lý các hoạt động hỗ trợ người học – yếu tố quan trọng đảm bảo sự thành công trong quá trình học tập và phát triển toàn diện của sinh viên.

Tại Việt Nam, mặc dù đã có nhiều nghiên cứu về quản lý giáo dục và hỗ trợ sinh viên, nhưng các công trình chuyên sâu về quản lý hoạt động hỗ trợ người học trong bối cảnh tự chủ còn rời rạc, thiếu hệ thống và chưa phản ánh đầy đủ xu hướng mới. Việc nghiên cứu về quản lý hoạt động hỗ trợ người học trong bối cảnh tự chủ đại học góp phần nâng cao hiệu quả hỗ trợ người học, cải thiện trải nghiệm và chất lượng đào tạo, đồng thời là cơ sở tham khảo cho các nhà quản lý, nhà hoạch định chính sách trong quá trình triển khai tự chủ đại học.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp nghiên cứu chính được sử dụng trong bài viết này đó là phương pháp nghiên cứu văn bản, tài liệu. Tìm kiếm các bài báo khoa học, các chương sách từ các cơ sở dữ liệu như Google Scholar, Research Gate. Từ khóa chính được sử dụng tìm kiếm tài liệu bằng tiếng Việt là “quản lý

hoạt động hỗ trợ người học trong bối cảnh tự chủ đại học”, tìm kiếm tài liệu bằng tiếng Anh với từ khóa “Student Support Services”.

Bên cạnh giới hạn về nội dung, hình thức nghiên cứu được đưa vào phân tích phải được công bố dưới dạng bài báo/ tạp chí khoa học có bình duyệt hoặc chương sách gốc, luận án, luận văn.

2.2. Kết quả nghiên cứu và bàn luận

2.2.1. Khái niệm về quản lý hoạt động hỗ trợ người học trong bối cảnh tự chủ đại học qua nghiên cứu quốc tế

Trong những năm gần đây, các cơ sở giáo dục đại học trên toàn cầu đã chuyển từ mô hình quản lý truyền thống sang mô hình tự chủ, trong đó người học trở thành trung tâm của quá trình học tập và quản lý.

Bối cảnh tự chủ đại học đặt ra yêu cầu mới đối với việc tổ chức và quản lý các hoạt động hỗ trợ người học. Các nghiên cứu trong lĩnh vực này đã tập trung phân tích vai trò, hình thức, và tác động của các hoạt động hỗ trợ người học nhằm nâng cao chất lượng đào tạo và tăng cường sự gắn kết của người học trong môi trường giáo dục đại học.

Kaur (2016) cho rằng thành công của việc nâng cao chất lượng tổ chức giáo dục đại học có mối quan hệ mật thiết với các dịch vụ hỗ trợ sinh viên. Hỗ trợ cho sinh viên bao gồm hỗ trợ các vấn đề học tập, các hoạt động xã hội, tài chính và tâm lý có thể giúp sinh viên nâng cao nhận thức, dễ dàng đạt được mục tiêu học tập.

Theo Perez-Encinas và Ammigan (2016), các trường đại học cung cấp dịch vụ hỗ trợ cho sinh viên ở cả trong và ngoài nước, nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho học sinh và đóng góp vào thành công của họ trong học tập và sự nghiệp. Tương tự, Okpych và cộng sự (2020) chỉ ra rằng các dịch vụ hỗ trợ này được thiết lập để tăng cơ hội cho sinh viên tiếp tục học và đáp ứng nhu cầu học tập của họ, từ đó giúp họ hoàn thành chương trình học và phát triển các kỹ năng cần thiết cho thành công ở trường đại học.

Trong khi các trường đang tích cực làm việc để tạo ra môi trường tích cực cho sinh viên và triển khai nhiều chương trình hỗ trợ sinh viên, Okpych và cộng sự cho rằng thành công của những chương trình này chủ yếu phụ thuộc vào việc sinh viên tìm kiếm sự hỗ trợ tại trường đại học (2020). Theo quan điểm của Chu và cộng sự (2018), sinh viên cần phải hiểu rõ những gì họ đang học để tránh gặp khó khăn, chọn tài liệu học phù hợp, quyết định thời gian học, và khi nào cần tìm kiếm sự giúp đỡ. Việc tìm kiếm sự giúp đỡ liên quan đến khả năng học tập cao hơn và mối quan hệ tích cực giữa sinh viên và giáo viên. Từ góc độ này, có thể khẳng định rằng hành vi tìm kiếm sự giúp đỡ của sinh viên là một kết quả quan trọng của dịch vụ hỗ trợ tại trường. Saleh và cộng sự báo cáo rằng khoảng 90% sinh viên gặp vấn đề trong cuộc sống học tập của họ, như căng thẳng, lập kế hoạch cho tương lai, lo lắng và trầm cảm. Tuy nhiên, chỉ có khoảng 15% sinh viên tìm kiếm sự giúp đỡ từ các nguồn khác nhau (Saleh, Camart, & Romo, 2017). Dyrbye và cộng sự (2015) chỉ ra rằng một lý do có thể giải thích cho sự phản ứng thấp này là sự miễn cưỡng trong việc tìm kiếm sự hỗ trợ.

Thêm vào đó, Eisenberg và đồng nghiệp (2007) nhận xét rằng thiếu nguồn lực, sự khác biệt văn hóa, sự kỳ thị xã hội và sự do dự là những yếu tố quan trọng gây trở ngại cho sinh viên khi tìm kiếm sự giúp đỡ. Trong vấn đề này, Finney và cộng sự (2018) đã đề cập đến việc giáo viên cần phải giải thích những lợi ích được nhận thức, như học hỏi, và những chi phí, như bị gán nhãn là kém tiến bộ về mặt khoa học, đứng giữa mối quan hệ giữa hành vi tìm kiếm sự giúp đỡ và việc đạt được mong muốn thành công của sinh viên. Theo Roussel và cộng sự (2011), những lợi ích được nhận thức phản ánh sự hiểu biết rằng việc tìm kiếm sự giúp đỡ là một chiến lược có giá trị thúc đẩy quá trình học tập.

Theo Chao và cộng sự (2018), có một môi trường học tập hỗ trợ giúp sinh viên xác định vấn

đề của họ và tìm kiếm sự giúp đỡ từ các dịch vụ hỗ trợ trong khuôn viên trường sẽ nâng cao động lực học tập và thúc đẩy hiệu suất học tập của họ.

Hoạt động hỗ trợ người học là một yếu tố then chốt trong việc nâng cao chất lượng đào tạo và phát triển toàn diện cho sinh viên, đặc biệt trong bối cảnh tự chủ đại học. Các nghiên cứu đã cung cấp nền tảng lý thuyết và thực tiễn để các trường đại học xây dựng các mô hình hỗ trợ hiệu quả, phù hợp với đặc thù của từng trường và nhu cầu của người học trong giai đoạn mới.

Hoạt động hỗ trợ người học trong bối cảnh tự chủ đại học là tập hợp các chính sách, dịch vụ, và chương trình do nhà trường thiết kế và triển khai nhằm đáp ứng nhu cầu học tập, tâm lý, xã hội, và nghề nghiệp của sinh viên, qua đó tạo điều kiện tối ưu để sinh viên phát triển toàn diện và thành công trong môi trường học thuật.

Trong bối cảnh tự chủ đại học, khái niệm này được mở rộng và nhấn mạnh đến sự linh hoạt, sáng tạo và chủ động của các trường trong việc quản lý và phân bổ nguồn lực để hỗ trợ sinh viên. Các hoạt động này không chỉ dừng lại ở việc cung cấp hỗ trợ học thuật mà còn bao gồm các chương trình phát triển kỹ năng mềm, tư vấn nghề nghiệp, hỗ trợ tài chính, và chăm sóc sức khỏe tinh thần.

2.2.2. Khái niệm về quản lý hoạt động hỗ trợ người học trong bối cảnh tự chủ đại học qua nghiên cứu tại Việt Nam

Quản lý hoạt động sinh viên trong giáo dục đại học là một phần không thể thiếu của việc tạo ra môi trường học tập đa chiều và phong phú. Trong bối cảnh mà sinh viên đang trải qua một loạt các thách thức và cơ hội trong hành trình học tập của họ, việc cung cấp các dịch vụ và chương trình hỗ trợ hiệu quả không chỉ giúp họ phát triển mà còn là yếu tố quyết định đến thành công của hệ thống giáo dục.

Các công trình nghiên cứu liên quan đến quản lý hỗ trợ sinh viên một cách hệ thống trong bối cảnh tự chủ ít được đề cập, chủ yếu là các công trình nghiên cứu phân tích các yếu tố quan trọng mà các trường đại học cần chú trọng trong quá trình tự chủ đại học, trong đó có các dịch vụ hỗ trợ sinh viên.

Tiêu biểu có thể kể đến là nghiên cứu “Nhận diện những nhân tố ảnh hưởng đến công tác quản trị đại học trong bối cảnh tự chủ giáo dục đại học tại thành phố Đà Nẵng” của tác giả Huỳnh Bá Thúy Diệu và Nguyễn Thị Như Quỳnh đăng trong kỷ yếu Hội thảo Quốc gia: Tự chủ đại học và xây dựng mô hình đại học thông minh - Từ lý luận đến thực tiễn (2022). Trong bài nghiên cứu này,

các tác giả có nhắc đến các yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản trị đại học trong bối cảnh tự chủ đại học bao gồm: cơ chế chính sách, nguồn lực tài chính, năng lực quản lý, văn hóa tổ chức và sự thay đổi của môi trường bên ngoài.

Tác giả Nguyễn Đình Đại Dương cũng có bài nghiên cứu với chủ đề “Biện pháp nâng cao hiệu quả hoạt động tư vấn, hỗ trợ sinh viên” đăng trên tạp chí Khoa học Trường đại học Quảng Nam số 28 năm 2023. Trong bài viết của mình, tác giả có nhắc đến hoạt động hỗ trợ sinh viên là các hoạt động tư vấn trực tiếp, tư vấn trực tuyến nhằm giải quyết các khó khăn của sinh viên trong quá trình học tập, rèn luyện tại trường. Tuy nhiên, các hoạt động này chưa được hệ thống hóa và có biện pháp quản lý khoa học, tối ưu hiệu quả. Nhóm tác giả Vũ Hải Phương, Nguyễn Thị Hoa, Đỗ Khánh Nguyên Phương, Vũ Thị Kiều Anh nghiên cứu về “Triển khai công tác hỗ trợ sinh viên theo tiếp cận đảm bảo chất lượng: nghiên cứu trường hợp Đại học Quốc gia Hà Nội”, bài nghiên cứu đăng trong sách chuyên khảo Đảm bảo và kiểm định chất lượng giáo dục đại học trong bối cảnh tự chủ đại học: lý luận và thực tiễn của Nhà xuất bản Đại học Quốc gia Hà Nội năm 2021.

Ngoài ra, một số nhà nghiên cứu cũng đã khảo sát các hoạt động liên quan đến quản lý sinh viên ở mức độ luận văn Thạc sĩ. Gần đây, tiêu biểu có tác giả Phạm Thị Nhan (2022) với đề tài “Hoạt động hỗ trợ học tập cho sinh viên chính quy tại khoa Quốc tế, Đại học Quốc gia Hà Nội”.

Quản lý hoạt động hỗ trợ người học trong bối cảnh tự chủ đại học là một lĩnh vực nghiên cứu đang ngày càng thu hút sự quan tâm của cộng đồng nghiên cứu giáo dục trên toàn thế giới. Sự đa dạng về mô hình tự chủ và yếu tố văn hóa, xã hội tạo ra một môi trường nghiên cứu phong phú và đa chiều, đóng góp vào việc cải thiện chất lượng giáo dục và thành công của sinh viên trong thời đại tự chủ đại học. Các nghiên cứu này hỗ trợ các nhà quản lý giáo dục định hình và cung cấp các phương pháp, công cụ và chiến lược hiệu quả để quản lý và cung cấp dịch vụ hỗ trợ sinh viên. Điều này nhằm nâng cao chất lượng giáo dục bằng cách tối ưu hóa trải nghiệm học tập và phát triển cá nhân của người học.

III. KẾT LUẬN

Trên thế giới, nhiều quốc gia đã đặc biệt chú trọng đến việc quản lý hoạt động hỗ trợ người học trong bối cảnh tự chủ đại học. Các nghiên cứu quốc tế cũng đã tập trung nghiên cứu về tầm quan trọng, các nhu cầu của sinh viên với hoạt động hỗ trợ người học trong quá trình học tập tại bậc đại học. Trong khi đó, tại Việt Nam, số lượng công trình nghiên cứu về lĩnh vực này còn hạn chế, chủ yếu dừng lại ở một số khía cạnh riêng lẻ như hỗ trợ học tập, tư vấn tâm lý hay hỗ trợ tài chính. Điều này đặt ra yêu cầu cấp thiết cần nghiên cứu và xây dựng hệ thống quản lý hoạt động hỗ trợ người học đồng bộ, phù hợp với đặc thù tự chủ đại học, nhằm nâng cao chất lượng đào tạo và phát triển bền vững các cơ sở giáo dục đại học trong nước.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Chao, P., Lai, K. R., Liu, C., & Lin, H. (2018). Strengthening social networks in online discussion forums to facilitate help seeking for solving problems. *Journal of Educational Technology & Society*, 21(2), 39–50.
- Chu, Y., Palmer, S., & Persky, A. M. (2018). Assessing metacognition in the classroom: Student help-seeking behavior. *Currents in Pharmacy Teaching and Learning*, 10(11), 1437–1444.
- Dyrbye, L. N., Eacker, A., Durning, S. J., Brazeau, C., Moutier, C., Massie, F. S., Satele, D., Sloan, J. A., & Shanafelt, T. D. (2015). The impact of stigma and personal experiences on the help-seeking behaviors of medical students with burnout. *Academic Medicine*, 90(7), 961–969.
- Eisenberg, D., Golberstein, E., & Gollust, S. E. (2007). Help-seeking and access to mental health care in a university student population. *Medical Care*, 45(7), 594–601.
- Finney, S. J., Barry, C. L., Horst, S. J., & Johnston, M. M. (2018). Exploring profiles of academic help seeking: A mixture modeling approach. *Learning and Individual Differences*, 61, 158–171.
- Huỳnh, B. T. D., & Nguyễn, T. N. Q. (2022). *Nhận diện những nhân tố ảnh hưởng đến công tác quản trị đại học trong bối cảnh tự chủ giáo dục đại học tại thành phố Đà Nẵng*. Đà Nẵng.
- Kaur, S. (2016). Student support services in higher education: A student perspective. *International Journal of Indian Psychology*, 3(3), Article 9.
- Nguyễn, Đ. Đ. D. (2023). Biện pháp nâng cao hiệu quả hoạt động tư vấn, hỗ trợ sinh viên. *Tạp chí Khoa học Trường Đại học Quảng Nam*.
- Okpych, N. J., Park, S. E., Sayed, S., & Courtney, M. E. (2020). The roles of campus-support programs (CSPs) and education and training vouchers (ETVs) on college persistence for youth with foster care histories. *Children and Youth Services Review*, 111, 104891.
- Perez-Encinas, A., & Ammigan, R. (2016). Support services at Spanish and US institutions: A driver for international student satisfaction. *Journal of International Students*, 6(4), 984–998.
- Phạm, T. N. (2022). *Hoạt động hỗ trợ học tập cho sinh viên chính quy tại Khoa Quốc tế, Đại học Quốc gia Hà Nội [Luận văn thạc sĩ, Trường Đại học Giáo dục – ĐHQGHN]*.
- Roussel, P., Elliot, A. J., & Feltman, R. (2011). The influence of achievement goals and social goals on help-seeking from peers in an academic context. *Learning and Instruction*, 21(3), 394–402.
- Saleh, D., Camart, N., & Romo, L. (2017). Predictors of stress in college students. *Frontiers in Psychology*, 8, 19–22.
- Vũ, H. P., Nguyễn, T. H., Đỗ, K. N. P., & Vũ, T. K. A. (2021). *Triển khai công tác hỗ trợ sinh viên theo tiếp cận đảm bảo chất lượng: Nghiên cứu trường hợp Đại học Quốc gia Hà Nội*. Nhà xuất bản Đại học Quốc gia Hà Nội.